

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-38/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 11 stycznia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Radę Gminy Białowieża

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska-Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Białowieża;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Białowieża wynikającej z zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Białowieża z dnia 20 grudnia 2023 roku: Nr LI/299/23 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białowieża na rok 2024 oraz Nr LI/300/23 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036.

Rada Gminy uchwaliła na 2024 rok budżet, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie 36 265 497,00 zł (w tym bieżące – 13 620 678,00 zł, majątkowe – 22 644 819,00 zł);
- wydatki ogółem w kwocie 40 815 280,00 zł (w tym bieżące – 13 575 438,00 zł, majątkowe – 27 239 842,00 zł).

Różnica między planowanymi dochodami i wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 4 549 783,00 zł. Jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z:

- nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, o której mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – 350 023,00 zł;

— wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – 158 664,71 zł;

— niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesję na sprzedaż alkoholu – 20 000,00 zł;

— niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 21.335,29 zł;

— wpływów ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę – 3 999 760,00 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 1, 5, 6 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota planowanych na 2024 rok przychodów wynosi 4 810 023,00 zł (w tym: „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy” (§ 950) – 158 664,71 zł; „Nadwyżki z lat ubiegłych” (§ 957) – 350 023,00 zł; „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” (§ 905) – 20 000,00 zł; „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków” (§906) – 21 335,29 zł; „Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych (wpływy z emisji obligacji komunalnych)” (§ 931) – 4 260 000,00 zł. Rozchody tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań zostały zaplanowane na poziomie 260 240,00 zł (§ 992 „Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów”).

Przyjęty sposób finansowania deficytu oraz rozchodów budżetu w 2024 roku sprawi, że ogólne zadłużenie gminy na koniec 2024 roku wzrośnie do kwoty 6 010 460,00 zł (co stanowi 16,57 % planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 44,13%).

Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2022 roku oraz danych dotyczących wykonania budżetu za rok 2023 zawartych w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036 wskazuje, że gmina będzie mogła sfinansować m. in. przychodami wewnętrznymi deficyt budżetu zaplanowany na 2024 rok.

Według założeń przedłożonych w WPF wynika, iż gmina dług zaciągnięty w latach ubiegłych oraz planowany do zaciągnięcia w roku 2024 zamierza spłacać do końca 2036 roku. Od roku 2025 jednostka planuje dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów.

Ujęta w budżecie wielkość spłat istniejącego i planowanego do zaciągnięcia zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2024 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych (począwszy od 2024 roku), czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku. Dochody z tego źródła przyjęto w latach 2024–2025 w wartościach (odpowiednio) 285 000,00 zł i 87 000,00 zł; poziom tych dochodów nie odbiega od dotychczas realizowanego. Zgodnie z budżetem 2024 roku założono nadwyżkę operacyjną w wysokości 45 240,00 zł, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych, a w kolejnych latach zaplanowano nadwyżki operacyjne w przedziale od 512 283,00 zł (rok 2025) do 882 749,00 zł (rok 2034).

Przedział wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2017–2023 pozostaje w granicach od 929 051,77 zł (rok 2019) do 4 707 220,85 zł (2022 rok), jedynie w roku 2020 odnotowano deficyt operacyjny w wysokości 18 049,03 zł, a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 828 046,23 zł (uwzględniając przewidywane wykonanie 2023 roku). W ocenie Składu Orzekającego nadwyżki operacyjne w Wieloletniej Prognozie Finansowej oszacowane zostały stosunkowo ostrożnie.

Ze względu na zaprognozowany do 2036 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym **niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Beata Chmielewska

